

Mahsa,
awā sanemot:
gabu — 2 rub. 20 kop.
abit — 1 " 20 "
gabu — 60 "

Var adreses pahrmainu
jamaskä 10 kpl.

FatmeeSchu Amies

Snahk dinreis nedelâ.

Redakcija un ekspedīzija:
Jelgava, Rangihferu eelā № 14.

Mundales Óseed, Beedriba isiblos svehtdeen 2. dezembrī
1901. g. Schwienes Skulu mahjās teatris. Uzswēdis:

Pehz teatra balle. Teatra žahľums pulksten 5 pehz pusdeenas. Tuva-
tas finas afiščħas.

Fotografa mahziba (ʃfat, ʃlubinaj.).

Veesihme kahdam wahrdam par meitenn
audsinafschanu muhsu taufskoläss.

„Latv. Aw.“ 89. numurā kahbs L. Igs pahrrundā muhsu meitenu audzināšanu muhsu skolās, zīk ta stāhv fakārā ar roldarbu māzīšanu. Rāksts eetwer ūsi muhsu tagadnes deesgan īvarigu jautājumu, un es šķiltu par labu tam peemētāt ari ko no fawas pufes.

Ir loti derigi, ja skolás behrneem, bes sinibü mahzibäm, pañneeds ari praktiskas pamahzibas, kas teem wehlak dñihwë derigas. Ais scha noluhla waldbiba puhlás pabalsttit dahrsu un drawu eerihloßchanu pee skoläm. Tahda nosihme ari roldarbu mahzibai, un daudsjas weetäas ta pee skoläm eeteikta un peekopta lihdößchim. Augschminetä raktä aishrahdits, ka ta daudseis atrodäs us greiseem, nejehdsigeem pamateem; meitinas top puhletas un mahzitas neeku, blehnu leetu un leeku krahmu darinaßchanä. Top eewehletas par roldarbu mahzitajäm manseles un madaminas, kuräm pateeßä dñihwe un winas wajadsibas rahdäss loti schaurdös un tulfchös jehdseenöss. Top mahzits taisit un tilsttit sihda papihra pußes un spurus, tscheekuru misu, gurku fehllu bilschu eestahbinamos, teek kafiti silli un fmehreti ar lakaám, deegti no lupateem kahju pallahji, graisiti no soſu spalwäm pußchki, zakotas no deegeem barkstis u. t. t. Madaminas un manseles — roldarbu skolotajas norunä: „Los prastios roldarbus jau mahza feewas mahja . . .“

Savrotams, ka schahdām roldarbu mahzibām loti masa nosihme. L. kgs sawā rāktā wehlās, lai skolās mahzitu au-
schānu, ūchuhščanu un wehrpščanu. Winsch domā, ka zītadi muhſu nāhkamās mahtes neka nesīnās no abischanas, wehr-
šchanas u. t. t. Schahds spreedums gan, man schkeet, drusku neapdomats. Muhſu tautas pagāhtne un tagadne leezina, ka muhſu mahtes ir wehrpejas un audejas, lai gan skolā nawa to mahzijuščās. Pilnigi pareisās ir domas, ka eeteizams skolā mahzit dījhvē wajadsigus darbus, bet kas pasīhst muhſu skolu buhšchanas un skolneefu ūchuwolli tuwāku, tam rahees daudž ūchaubu waj jele tagad mas eespehjams mahzit muhſu skolā roldarbus. Līhdīschim tas gan bija nolemts skolu programā, bet preefshāpagahjuſčā gadā roldarbu mahziba iſ mahzibas stundu ūrakstā iſmesta. Var to, ja grib, mahzit brihwlaikōs. Tikai nu jautajums, kad ūhee brihwlaiki skolneezēm rodami. 6 stundās deenā ir mahzibas. Preelsch mahzibu ūgatawoſchanas wi-
mas jaleeto 4—5 stundas. Kur nu wehl ehschana, atpuhta, wingroſchana, pastaigaschanas laukā, kas weselibai nepeezeeschams. Zahdā ūnā gandrihs neeſpehjami atraſt brihwlaiku roldarbu mahzibai. Daschās weetās jau pagastu gahdneeli neatwehl ūchim noluhkam naudas. Daschās weetās tomehr wehl roldarbus mahza. Tā ka daudsās weetās wehl skolneeki brihwlaikōs mahzās Wahžu walodu, gandrihs wiſur eerihkotas skolneeku bibliotekas, no ū-
rām behrni teek ūpeestī nemit grahmatas lasit, tad, tā jau mineju, laiku roldarbeem gruhti un pat neeſpehjami atraſt. Atnemt behrneem atpuhtas waj meega laiku, tas buhtu nose-
gums pret winu weselibu. Daschās weetās roldarbus mahza ūktru deenu no pulſt. 7—8 rihtā, waj atkal walārōs pehž 4. Pirmajā gadījumā behrneem nolaupa labalo laiku mahzibu ū-
gatawoſchanai, un tahdām meitenēm, kuras ūktru walāru eet mahžā, naw eespehjams no ūrteem tik agri atnahst. Otrā ga-
dījumā ūti nepareisi behrnuſ pehž mahzibu laika wehl možit
pee ūehdeschanas ar ūalektām mugurām.

Zīl derīga un jauka leeta ari neissiltos principā un teozrijā roldarbu mahžiba muhsu tautas skolās, tomēhr, kas pasīhst muhsu skolu apstākļu prakti, tam leeta līfsees zitadi. Peeminedami augščā uſſihmetos eemeſlus, redsam, ka roldarbus tagad gandrihs neeſpēhjami muhsu skolās mahžit. Zitadi tas ministrijas, waj draudses skolās un tāhdās weetās, kur roldarbeem war atnēhlet ſewiſčlu laiku. Tur roldarbu mahžibai leela nosīhme; tikai jaraugās, lai tai praktiſki mehrī.

Pee schas paſchias reiſes peemineſchu kahdu zitu mahzibū, kurai naiva maſaks fwars vſihwē un kuru buhtu weeglak ſpehjams tagadejōs apſtahkłos mahjait muhſu tautas ſkolās. Ta buhtu pareiſa, tihra ehdeenu pagatawoſchana. Ir ſinama leeta žik — wiſpahrigi runajot — muhſu ſeeweetes neprachas ehdeenu pagatawoſchana. Pat ſmalkalām madamām tajā ſinā pee- miht nejehdsiga riſkoſchandas. Maſe top zepta hafrituse, jehla, gala wahrita netihiſi, ſupas iſgatawotas negarſchigas. Ehdeenu kahrtiba ſajaukta bes jehgas. Leeto weenā reiſe treknū gatu, raubſetu peenu u. t. t. kopā. Tas wiſs zilweka weſelibaſi tilpat fā nahwes ſahles.

80. qada-qahjums.

Sludinajumi mākslā:

par ſihku ralſtu rindinu 8 ſap., preelichpuſe 20 ſap.

famehr pareisi jabseed

Un pa = lihds if tds firds

Pirmai meld, atrodās korali „Lai Deewu wiši lihds nu teiz” un lihdsigā rakstura dehk eepihta ūveschā korali. Ghahdi peemehri naw tāhlu jamellē.

Kā jau redsejām, J. Sandera „Ak Deewa Dehls ic.“ ari now nelas wairaf, kā aprahditā wihsē zehlees korals. Zahds fajaukums jeb wirums lai nu buhtu muhsu originelee garigee meldini? Nē, tas buhs par fahlitu! Latweeschu tautas musikas genijs eenem mahfslā dauds augstaku un zeenijamalu stahwokli, nekā šchim lihbsigu. Muhsu tauta prata „sīkti dseedat“, „rupji dseedat“, „skaiti dseedat“, „smalki dseedat“, „daili dseedat“, „aisdseedat“, „padseedat“, „gari willi“, „fehri dseedat“ u. t. t. Dseedaja ari „lozidami“, bet tas bij kaut kas pawisam zits, nekā J. Sanders domā turpat tahlat teikdams: „Wispār muhsu tautā ūenak basnizas dseefmas dseedaja ar sawadu lozischanu. To deemschehl isskauda. Newajadseja isskaust, bet isglihtot. Wajabseja sakrahi un ūalihdsinat jaulkās variantes un tas eewest. Tas buhtu kas originels, jauks, paziloschs.“ Ko J. Sanders nosauz par originelu, jauku, paziloschu, redsejām pee augsthejā peemehra; bet kas ta par „sawadu lozischanu“, ar kahdu ūenak dseedaja (un wehl tagad ūchur tur dseed) basnizas dseefmas, raudsīsim ari ar to masleet tuwaki eepasihtees.

Kad gabus desmit atpakač runaju ar kahdu godajamu Luterā braudses mahzitaju par šķo koraku ložiščanu, kas, tā ūnams, Vidzemē dauds masak dsīrdbama nekā Kurzemē, es apnehmīs isleetot pirmo gadijumu un ar to turvaki eepasihtees, to pehž eespehjas pamatlgi ispehtit un nowehrot, zīl un kahdā ūnāta eewehrojama. Preelsch apm. 3^{1/2} g. Zelgawā ūs dīshwi no-metees, nepeemiršu peegreest wehribu ari ščim jautajumam, jo wairak tadehk, ka tas manam darba laukam turvu stahwoſchs. Žīl tahl nu mani lihdsfchinigee nowehrojumi weduſchi, raudsi-ſchu ihsūmā paſſaidrot.

„Sawada“ šķi „ložisħana“ wiċċadā wiħżeġ, jo-ta, ja at-lauts epreetsch teilt, ir taħds pat wirums, kā augħiex min „originelais“ korals. Wispirims ta nepawifam nepeesleenda muħsu tautas muusikas garam. Muħsu iħstajjas tautas dseeħmas kauč fo jel maš liħdsigu nekcur neatrodam. Biżi laiski, kād tauta, weħrgu leħdhem skanot, „gari wilka“, „feħri dseedaja“ u t. t. un tas pluhha is-tautas firðs; tauta iſteizza skanás sawas juhtas, preekus un behdas. Turpreti šķi „sawada ložisħana“ naw tautas meesa un ajs, tai zitadi zehloni, kuri mellejami jau reformaċijas lailmata ħażkumā, ap 16. gadu simtenu beigam, kād iſnahha drukatas pirmas latiwijsas garigas dseeħmas (1587. gad). Lai gan par paċċu toreisejo dseedasħanu mums truhkst tuwa fu sinu, tomeħr peenem, kā dseedat ma ħażi ja wiśpirims bañiżjä� un skoldas, kur taħdas bija. Kahdi wareja buht schahdi mahżiſħanas augli, kād no paċċheem dseeħmu mahżitajeem nedauħsi ruhpejäs ar praċ-ħanu un patiku par fċho leetū, weegli domajams. Pee tam-pati tauta bij liħds tam-fnaku si leelakajā gara tumfida. Jau-nas meldijsas toreihs buhs iſflausijsħas wiċċadā wiħżeġ swieħħas, tomeħr tħalli tħalli nekkien. Nu meħs sinam, kā mahżot dseedat kahdu swieħku meldiju nepratejamt un neisglixtotam zil-wefam noweħrojamas daſħas parahdibas, sawadibas. Ikkatra meldija prasa sinamu balsiż notureħ-ħanu. Muħsu fentidji tas-sin nebix wingrinaju-ħeġġeas; taħda mahżiſħandas dseedat teem biji swieħha. Tadehk bij ittin dabifxi, kā meldiju mahżotees un fatru toni pareisi nenotwerot un nenoturot, balsiż kahwa grimti, swahrstitees. Ideali settu, isdbailinatu fċho dabisku

parahdibu fousz par Portamento di voce. Baur neis-
dailinatu balhs atlaischanu, waj ari pepspeeschana, resp. ee-
preelsh uskerschanu, nu iszehlas pa dalai schi sawadda lozi-
schana neween pee Latweescheem, bet tapat ari senak pee zitam
tautam un ta naw tadehl nefas nosihmigs preelsh mums. Tauta
usglabajes isteikums: „dseed ka latoku nabagi,” naw bes pa-
mata. Latoki stahwejuschi arween isglichtibas sind semak, nefak
protestanti. Ka pee teem schahda willschana un lozischana wehl
leelala mehrâ bij fastopama, naw leedsams, jo wairak tadehl,
ka miu basnizas dseefmu gars, ka to wehl tagad waran no-
wehrot, tam pa dalai pepsleenas. Turklaht schi lozischana pee
protestanteem un katoleem ralstura sind loti mas isschirkas.
Muhstu draudsas to weizinga wehl senas koraku grahmatas.
Ta kursemê, kur it fewischki dauds „lozija” un wehl loka, ga-
dus 60—70 atpalal bij, ja nemaldoos, wisvahriga leetoschana
Jelgawa 1810, gada drukata Mylich'a koraku grahmata, kura
mehs atrodam daudsas meldijas, kas galwenajos wilzeenos pil-
nigi salriht ar wehl tagad schur tur dsirdamo „sawado lozi-
schana”. Tapat ir dauds wezu ahrsemju koraku grahmatu, kur

milsums daschdaschado „lozijumu“. Yet tā kā nu meldiju ar lozijumeem bij dauds gruhtaki eemahžit, nekā gludu, lihdsenu meldiju, tad pamasam atmēta ari pee mums pahrleelo lozischanu un eiveda lihds ar Punschela koralu grahmatu wišaur gludeno jeb lihdseno dseedaschanu (cantus planus), ūbojajot pee tam sinams daudsu koralu ritmiskos elementus. Tahda, luhk, šķi „sawadā lozischna“, un naw nekahds ūwijsīks muhsu tautas darinajums, nekahda originala tautas genija parahdiba, kā par peem. muhsu iħstajās tautas dseesmās, bet gan seno dseesmu atleekas un to ūbojajumu anglis. Un to, pehj J. Sandera bomām „variantes“, iſgħihtot nu buhtu muhsu komponisteem jaunks un svehtigs darbs!? Tas buhtu kas originals un jaunks! Waj teesħam? Waj muhsu tautai Deewi naw de-wis dahwanu preeksch labaka un jaunka nela aigremot to, kas bijis un iſbijis, rahpulot atpakał, iſkopt, iſgħihtot (!) faktroplojumus? Ne, faktroplojumi dseedinami! Ari mums jaew-vehro bañizas dseedaschanā, starp zitu, maħkflas un dailes prasibas. Kā eet wiſpahr, kād lozischna jamahza leelakam kaufju baram, baschs labs buhs nowehrojis paċċha jounakā laikā muhsu bañizās par peem. pee deerwgaldbn. liturgija dsees-banā „Ak tu Deewa jehrs“, kūr senak bij gari jalofa oħra filbe wahrdā „apſcħeħlojees“ (lozijums uſ „e“), fo weħla k pahr-grosija tā, kā atfahroja diwreis ħċho wahrdu. Man ūkleet, schahdi lozijumi, t.i. dseedat waiaf tonus uſ weenas silbes, kā tas leelā meħrā tika darits wezajās fatolu dseesmās, nepee-sleendas nebuht ne muhsu malodas ihpaċċibām, nedf ari tautas garam, bet gan meħs sliħdam jaur to ūwa finā atpakał faktolizismā. Luhdsu lasitajus pameħginat dseedat garafus melobdikus lozijumus par peem. uſ „u“ (tā wahrdā „Kungs“) waj ari uſ „i“ (tā wahrdā „Kristus“) un pahrleezinatees, zif jaunki tas ūtan.

Beigās J. Sanders wehl atburās uſ manis peewesteem apuſtula mahrdeem, Rom. 12, 5. un Gal. 3, 18., teifdams, ka tee eſot „neweetā” un „kā pee mateem peewilkti”; ta eſot bibeles mahrdu mēltiwalkaſchana, kād ar teem aplamus pahrmeturus gribot apſtiprinat, kā ſeltonti ſawas nepareiſas mahzibas. Ja to dara, tad ſinams tā; bet zīk dauds manōs mahrdoſ ir bijis teefcham „aplamu pahrmetu” un „nepareiſu mahzibu” un kahdā noſihmē peewedu bibeles mahrduſ, iſ augſchejeem paſkladrojuemeem weegli noſkahrtiams. Kad J. Sanders, paſſaidro- dams mahrduſ: tur nam ne Zuhds, nedſ Greekis ic., beigās to mehr iſſauz: „Weeniba daſchadi bā!” tad man wehl reiſ jaſala; buhſim weenā meeſa un ſawā ſtarvā dauds un daſchadi lozekli! Gahbaſim ari mehs muhſu baſnizas dſee- daſchognā par weeniba daſchadi bā! Taſni ta jau ir mana wehleſchanās. Tadehk, neatgremoſim nowezojuſchu, nerahpulo- ſim atpalaſ, nepoſtiſim muhſu baſnizas dſeeſmu dabiskoſ vama- tuſ, kurōs paſtahno weeniba, jo tas buhlu preti ari wiſām mahtſlas juhtām un pratiſām, kā ari dailes genteeneem; bet wiſiſi- mees uſ preetſchu, radifiſim ahreju daſchadi bu, dſee- diņaſim ſakroplojumus, tā iſkopdami muhſu ew. baſnizas dſeedaſchanu, tad buhſim ſawu uſderumu veenahzigi iſpildiſu- ſchi, paſtrahdajuſchi ſwehtigu darbu, kas buhs paſcheem par labu un Deewam par godu.

D. Raulin f.d.

Pahrlabojums. Pagājuščas veclīdeņas numurā preleščpusē treshā slējā 14. rindā no apakšcas ralsītā: „Muhsu basnizas dseebasčanas leetā” eewečusēs skuhda. Stahw nepareisi drukats: „tonu fahrta (Tonart, базъ)”, turpretim pareisi jabuht: „tonu fahrta (Tonart, ладъ).”

Vasnizas sinas.

25. novembrim. Ussaukti: Jahnis Salis ar Mahrgeetni Sariin; Jahnis Lehrfinsch ar Karlinu Kahlklin; Johans Reinholds Scheibe ar Juuli Bubulis; Feizis Anderhons ar Emiliju Karlinu Blowsiin. Gaulaiki: Arifas Preede ar Marju Tihde, Mitru Schi; Juule Muhrneek, 21 g. w.; Emilia Liseete Olga Leeljulhus, 11/2 g. w.; Jehtabs Bruhwers, 70 g. w.; Juule Buka, 96 g. w.; Dore Binder, 99 g. w.; Ille Althusis, 6 m. w.; Andreis Woldemars Nobeschueeks, 3 n. w.

Dohauku senātā pīs pītētā basnīcas mājāsībām no R. R. 1 rbl., J. A. 1 rbl., J. J. 1 rbl., P. M. 50 kap., J. A. 50 kap., M. P. 50 kap., J. P. 50 kap., pr. mīšonēs no J. A. 1 rbl., pr. jaunbūhwejamās Laiweeshū basnīcas Jelgāvā no L. B. 1 rbl.

Sirnuiga dateiziba mu Deewa svehitiba mihiileem dewejeem! Deewatalvooshanas Sw. Annaas basniza svehideen 2. dezembrii vultsi. 1/210 mu 4 vehz pnsd.

Jaunīeapājās sānas 25. novembrī. Mīruschi: Frīdis Osols, 45 g. w.; Adolfs Bergmans, 43 g. w.; Peters Sehrdeens, 78 g. w.; Frīdis Alfreds Stolzis, 1 m. 3 d.

Dahwanas hanemtas preesch bayzitaj: no P. P. 1 rbl. no M. D. 2 rbl. no J. R. 50 farv. no J. W. 1 rbl. preesch nabageem 40 farv. no N. — Mahzitajis Goldberg.

No ahrsemem.

Pee schis nedekas eewehrojamaleem politiskeem notikumeem
Ies schaukēm reeder zihnas par labibas mui tu preelfsch-
likumu Wahzijas tautas weetneelu nomā. Par muitas
preelfschlikuma kobilu, par augsto labibas mui tu labumeem un
lounumeem esam jau agrak beesgan plaski un noteilki isteili-
schees, tamdehk scho leetu sche wairs neatlahertošim. Tapat
naw muhsu noluks aif Wahzijas muitas tarifa ahdas hadot
soweemi pretineeleem, kā to darijuschas daschas muhsu beedre-
nes. Waj nu weens baktoris domā schā waj tā, isschķirošchu
lomu tas us Wahzijas-Kreewijas muitas lihgumu newar darit
un tos „masos brahkus“ iahdās reijses līlšim labak meerā, jo
teem wajaga palihdsibas un drauga rokas, bet ne tukšchu
wohrbu. Bet ja nu mehs schī apskatā wehl reis
greeschamees pee schi jautojuma, tad tas noteik tamdehk,
ka gribom losītajus eeposītīniat ar Kreewijas domām
mui tu lihguma leetā. Kreewijas muitas lihgums ar Wah-
ziju ir tik swarigs wisvahrigi Kreewijas saimneezīla bīshwē
un sevischki Kreewijas laulhainmeeleem, ka mums ar leelalo
inteli jaſala un jaufmana, ko domā un daris abi lihguma
slehdseji. Kreewu ofizialā finantschu ministrijas amīse weend
no ūsweemi jaunaseem numūrumeem nu rassia tā. — Wahzu

walsts-faeimā schimbrischam apspreeesch preelschlikumu par jauno muitas tarisu, pehz kura naht eewehrojami paaugstinata muita us daschadeem no Kreewijas eewebameem laukfaimneezibas raschojumeem. Muita naht augstaka, fahldhsmot ne tikai ar 1894. g. muitas lihgumu, bet ari ar muitu, kuru usleel ari us prezēm, kas teek eewestas no zitām semēm Wahzijā. Wahzijas finantschu ministris, kā sino telegrafs, issazijees walsts-faeimā, ka Wahzu waldiba pahrleezinata, kā, nesstatotees us paaugstinatām labibas muitām, lihgumi ar Kreewiju un zitām walstīm tilshot noslehgiti. Tamdehk loti dabigi, ka daudzi jautā, kā isturees pret Wahzu jauno muitu tarisu Kreewu finantschu ministrija un kā wina skatās us 1904. gadā sagaidamo Kreewu-Wahzu tirdsneezeibas lihguma zaurluhlofchamu? — Schīnīs joutajumā finantschu ministrija pamatojās us tahdu pahrlezzību, ka fawās ruhpēs par tautas faimneezību latra semes waldiba war pilnīgi patstahwigī darit to, kas pehz minas dozmām buhtu par labu. Schīnīs rihžībā naw eeraugams nefahds naids pret ahrsemju walstīm. Zil ar mums tuwu nestahwetu muhsu ahrejās tirdsneezeibas satīkšme, mehs tomehr nevarām eejaultees ahrsemju waldbiu eelschejā politiskā, kaut ari ta nebuhtru par labu muhsu tautas faimneezīskām intresēm. Pee tam, protams, ari Kreewu waldiba no fawās vīfes newar peelaist, ka ahrsemju waldbibas isturetos pret muhsu faimneezīskiem soleem zitadi kā pret muhsu eelschejās patstahwigas vīlitikas leetu, kura war tīti wadita, weenigi eewehrojot Kreewijas labumus. — Kas fihmējās us joutajumu par Kreewijas un Wahzijas tirdsneezeibas satīkšni, tad pee tagadejeemi apstahfleem eevehjami diwi spreedumi: 1) waj nu usturet

tagad pastahwoſcho muiču, t. i. ziteem wahrdeem ſakot, pagarinat uſ eepreelſch noſazitu laiku tagadejo tirdsneezibas lihgumu, waj 2) pahreet uſ jauneeem muitas tarifeem, kuree lee-lumu noſazitu, neſkatotees uſ walſtu ſawſtarpigam intreſem, bet raugoteees weenigi uſ to, lat aiffargatu eefſchsemes pateh-rejumus no ſwefchsemju doſchadu ruhpneeziſbas ſaru konkuren-zeſ, nemot ſakru ſemi ſewiſchki. Tas Kreewijai buhs jabara tad, ja iſſludinatais Wahzu muitas tarifs, kurech dibinats uſ „tautisko egoiſmu”, ta iſſazijās walſis-ſaeimā, tiſs peenemis no tautas weetneekeem. Kreewu finanſchu miniftrijs rafſis bei-ſdas tā: „Finanſchu miniftrijs ruhpigi uſmana ahfemju walſiju muiču politiku un tirdsneezibas lihgumu liſteni. Wina eewahz nepeezeſchamās ſtatifiſkās ſūmas par tehwijas ruhpneeziſbas ſta-ſhwolli, komandē leipratrejus-eelfpertus, lat tee ſakrā apgabala iſ-pehii ſinama ruhpneeziſbas ſara ſaimneezisko ſtaſhwolli, ruhpigi pahrbauda muhſu ahrejās tirdsneezibas ſatlīmes rafſturu un noſihmi, ſihki luhko zauri ſewiſchklās komiſijās muhſu muitas tarifu, ſahdā ſakarā tas ſtaſhw ar tagadejām ſemes wojadſibām. Tirdsneezibas lihgumu aſjaunoſchanas laikā muhſu tarifs tiſs weſtis ſakarā ar muhſu tautas ſaimneezibas wojadſibām. Schi-ſtods apſtaſhklods nekahds ſwefchais walſis lehmums nenahks ne- gaidiſ ſinanſchu miniftrijs un neſkaſaps to neſagatoſotu.” Kariſtajeem Wahzijas augſto muiču draugeem ſhee Kreewu finanſchu miniftrijs broſhee wahrbi gan nebuhs wiſai patiſklami.

No Deenwidus-Afrikas kara-lauka sino, ka Buhru mādonis Delarejs apdraudot Johannessburgu. Pilsehītā waldot leels ustraukums. Kahda jaunaka telegrāma sino, ka Dewets netahlu no Heilbronas sapulcejīs kahdu 2000 wiħru. Balkawneels Wilsons un Kīschenera strehlneekti bijusħi gandrihs eelenkti no Deweta, bet tad aistieħsees valihgħi Angleem val-kawnneels Remingtons un eelenktos aistwabinajis. Abas Anglu nobakas aigrejxu ħas u Heilbroni ar neewehrojameem saudejumeem. — Aistahjot pee malas Anglu parasto islozjishħan, kas redsama ari khini telegramm, pee wahrbina „gandrihs“ un „neewehrojameem saudejumeem“, tomehr tas-skaidri peerahdās, ka Buhri bei dsam īla ikkula u sħa hukkieni sparigu u s-bruksħanas faru. Behdejo meħneħschu peddixhwojumi Buhreem peerahdi jipu, ka Angli neween nespħeji usbrukt, bet ari kotti wahji prot atgħainatees. Ja Buhri faru usbruksħanas faru turpina ween naġi taħlaq, tad now waix tħalli tas-laiks, lab Angleem Deenwidus-Afrika buhs pawix ham jaostahji. Ka Dewets ar Delareju riħkojxs peħz kop iġi norunata plana, redsams ari no sekošħas 26. novembra no Blumfontenias peenahku sħas telegrammas: No wakardeenas Dewets peħekkha stahjees kahda leelaka Buhru pulla prekekk-hgalu un kopā ar Delareju, fuqam kahdi 3—4000 wiħru, u sħaż-żebbu s-bruksħanas faru pret Pretoriju un Johannessburgu.

Tahlat sino, ka generalis Bota ar faween pulleem ustruotees Transwales seemel-astrumds un deenwidös. Winam isf deweess felmigi usbrukt wairak Anglu dselszela wilzeeneem. Ka Parasés awises raksta, tad Anglu ministrija nodomajuse wisada sind no beigt karu Deenwidus-Afrikā wehlakais lihds nahlofscha gaba maija mehnafim. 26. nowembri Brifelle peenahkuuse telegrama sino: „Generalis Bota sino presiden tam Krüger am, ka Transwale un Drauschā wehl ir apbru noti lahdi 16,000 Buhru, bes tam Kapsemē karo lahdi 13 Buhru pulli.“ No Hamburgas telegrafè, ka Buhru waldiba nule uspirkuuse Wahzijā daschdaschadas leetas, kas tagad teekot eelah betas lugds un tilshott nosuhtitas us Deenwidus-Afriku.

No ekskusem.

No Peterburgas. Par tautas apgaismoschanas ministra
beedri ezelts Warschawas mahzibas apgabala kurators v. Sen-
gers, kā „Kreewu tel. agent.” fino 27. novembri.

— Peterburgā 1900. g. bijuschi 1,248,643 eedsihwotaji. № 1869. lihbī 1897. gadam Peterburgas eedsihwotaju ūkatis pawairojēs par 464,714, t. i. par lābdi 70 procenti.

— Swarigas finas. Loti raksturigas preefschi „Kreewu tel. agenturas“ schahdas telegramas no weenās ween 24. novembra deenas: „Simferopolē, 24. novembri. Nobirušchais sneegs iſtūjis.“ Jaltā, 24. nov. „Uz Atrimas krasta lihts leetus. Temperatura sema.“ Borisogleebščā, 24. novembri.

„20. novembri, sausam laikam pastahvot, nošniga sneegs, tursē ar plahnu tāhrtiun apšlahtja semi. Sāhlās kamanu zelsē. „Sijewā, 25. novembri. „Dnepras augšgalač nakti parahdijsā ledus. „26. novembri. Tātīlēja ūdens krastiem no ledu.“

No Peterburgas. Kara deenesta behgla un slepka was teesaschana. Lassitaji wehl atminees, ka schigada 12. augustā netahļ no Olaines uš Rīgas-Moscheitu dzelzsceļa, dzelzsceļa lassimes N. 18. schēlējā, tīla atrastis ar zirwi nogalināts Jelgavas maspilsonis Kreuzbergs, pēhž amata — ratu taisītājs. Wehlat israhdijs, ka Kreuzbergu nogalinajis pee Krihsburgas veerakstītais semneeks Jahnis Strautinsch. Leetu ismeklejot pēnālza, ka Strautinsch išbehbis no kara deenesta, jo winsch pēdereja pee slotes 8. „ekipaschas“. Schagada 20. novembrī Strautinu par abeem noseguumeem teesaja Peterburgas juhras kara teesa. Leetas nopratinashana milķas 6 stundas, spreeduma taisīschana — $1\frac{1}{2}$ stundas. Teesa atsina Strautinu par wainigu behgshandu no kara deenesta un slepka vībā un peespreeda tam 12 gadus un 3 mehneshus faktorgas.

Ab-herbonas. Šejeenes guvernaas lenje nobinuvaluse noopeetnus hõlus spert pret sirgu sahdsibam. Bisvirms ta gressischotees peenahziga weetid ar luhgumu, lai sirgu saglus atlautu nodot darbu namõs, un tur fastrahdato naudu islectotu apsagto skahdes ailihdsibai; apzeetinajuma ilguuns aikaratos no tam, zil ilgâ waj ihša laild nosoditais waretu aistrahdat pabarito skahdi. Oirlahrt ailihis par wajadsigu, sirgu ihva schneeleem eewest ap-leezibas par sirgu peederumu, kuras tad pee sirgu pahrdoschanas jausrahda virzejam.

No Harkowas. Sadursme weterinarinstitutā. „Kreewu telegr. agentura” 25. novembri ūch. g. no Peterburgas issino ūchahdu tautas apgaismoschanas ministra pawehli no 24. novembri ūch. g.: 15. novembri Harkowas weterinarinstitutā pirmā kursa studentu preeschlafijumu sahlē, kurā bij sapulzejušiees wairak nekā 150 studentu, wajadseja notikt preeschlafijumam par Ķīmiju. Kad profesors eenahža auditorijā, kahds no studenteem, kas sauzās par turja pilnvarneeku, pafneedsa winam ūtosdu rakstisku iſſlaidoju mu: „No Harkowas weterinarinstituta 1. kursa studenteem profesora ūngam. Profesora ūngs! Čewehrojot Juhsu bessistematiskos un nefalarigos iſſlaidojumus pee ūolbes mahzibas grahmata, 1880. g. isbewuma, mums tas gods, Jums liht preeschā, tuhlin atsākt latedri, lai to waretu eenemt profesors, kas atronās ū tagadejā sinatnes augstuma. 15. novembri. Harkowas weterinarinstituta 1. kursa studenti.” Kad profesors ūho iſſlaidojumu bija iſlašijs, winsch greešas pee studenteem ar runu, kurā winsch iſſlaidoja, ka winsch iſpildot jau wairak sā 30 gadus profesora weetu pee universitates un 22 gadus laſot Ķīmiju weterinarinstitutā, bet tādu wina darbības nowehrtečhanu, tā ūchdeen, winsch pirmo reis dsirdot. Tālsak profesors iſſlaidojis, ka winsch turot ūolbes grahmatu par weenu no wiſlabakajām. Kas ūhmejotees ū to, itin sā elšamenīs tīstu uſſtahdīti pahral stingri prasījumi, tad winsch jaapei ūhmejot, ka winsch Ķīmiskās ūinaschanās orweenu prasījis masalo mehru, kahds nolikts institūcijas ūhmejot.

widgemye

No Rīgas. Widsemes tautskolotāju sawstarvīgā valīh-
bības beedriba pahis gadu atpakaļ jau eehneidsa luhgumu
deht beedribas statutu papildināšanas ar dašchein paragra-
feem. Nule dabuta atbilde no peenahzīgas cestahdes, la diwi
papildinajumi apstiprinati: otrs papildinajums pee 1. §:
beedribai brihw eeguht nelustamu ihpašumu un atwehrt pa-
tverfni preelfsch saweem wezeem un nespēhjnekeem ihsteem bee-
dreem, un papildinajums pee 17. §: beedribai brihw dibinat
sewischlus kapitalus us dahwinataju wahrdū. Schahdu kapi-
talui procenti illektoriemi reku kahmīcītai ief...;

